

1. Борисенко Н. Д., Кодубовська О. О. Лінгвокраїнознавство: англomовні країни: навчальний посібник (англійською мовою). Житомир : Житомирське комунальне-книжково-газетне видавництво «Полісся», 2019. 154 с.
2. Влахов С., Флорин С. Непереводимото в превода. София : Наука и изкуство, 1990. 356 с.
3. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. Львів: Видавництво Львівського національного університету, 1989. 216 с.
4. Крісті А. Вбивство у Східному експресі. Київ : Клуб Сімейного Дозвілля, 2015. 288 с.
5. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org> (дата звернення: 20.10.2023)
6. Christie A. Murder on the Orient Express. Amadio, Arizona : The Collins Crime Club, 2009. 211 p.
7. Merriam Webster Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com> (дата звернення: 30.10.2023)

Фещук В. О.

*Науковий керівник: кандидат філологічних наук,
доцент Нідзельська Ю. М.*

ПРОЦЕС ПЕРЕКЛАДУ НАЗВ МУЛЬТФІЛЬМІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА КУЛЬТУРНОГО ОБМІНУ

Перш за все, варто зазначити, що сьогодні переклад як кінофільмів, так і мультфільмів став важливою галуззю творчого та комерційного перекладу в нашій країні. Кожен мультфільм може привернути увагу глобальної аудиторії, особливо коли його дубльовано або ж якщо він супроводжується різними субтитрами. Мультиплікаційні фільми також виступають як віддзеркалення різних культур та водночас впливають на них, це певною мірою зумовлює актуальність нашого дослідження, також назва мультфільму у згорнутому

вигляді містить сюжет, певні лінгвокультурологічні особливості певної глядацької аудиторії. Оскільки тепер ми спостерігаємо вплив різних культур світу на наше життя, це також призводить до поширення проблеми неякісних перекладів. Саме тому проблеми перекладу назв мультфільмів стають актуальними і потребують професійного підходу.

Кожна мультиплікація несе унікальний сюжет, може формувати наше сучасне сприйняття світу. Варто зазначити, що сучасний кінематограф відрізняється від минулих років, досягнув значних масштабів. Щорічно кількість мультфільмів в прокаті зростає, з'являються нові формати та застосовуються сучасні технології.

Багато мультфільмів, які демонструють в українських кінотеатрах, є англійськими. Назва кожного з них грає важливу роль у розумінні та сприйнятті сюжету. Вона повинна стиснути суть фільму в коротку фразу, надавати уяву про жанр, натякати на зміст та водночас привертати увагу. Таким чином, перекладач повинен бути уважним та здатним передати назву так, щоб вона була такою ж виразною та унікальною, як оригінал. Саме тому створення правильного та привабливого заголовку в результаті перекладу вважають мистецтвом, яке вимагає творчого підходу.

Існує безліч факторів, які впливають на переклад назв мультфільмів з англійської на українську мову. Одним із найважливіших факторів є різниця між двома культурами, яка проявляється у всіх сферах життя, вона і робить їх унікальними [1]. Цю різницю особливо важливо враховувати при перекладі назв мультиплікаційних фільмів, щоб уникнути непорозумінь, які можуть безпосередньо вплинути на сприйняття мультфільму в цілому, не уникнути важливої інформаційної функції кінокартини.

Дослідники порівнюють переклад назв мультиплікаційних фільмів з перекладом афоризмів та прислів'їв як через схожість їх текстових ознак, так і через подібні підходи до їх перекладу. Одним із ключових аспектів в перекладі назв мультиплікаційних стрічок є вибір правильної трансформації, щоб назва передавала загальну ідею фільму та захоплювала глядачів. Ми цілком

погоджуємося з тим, що такий підхід допомагає зрозуміти сюжет мультфільму та створює інтригу, що спонукає його перегляд [3].

Однією з найпоширеніших трансформацій при перекладі назв мультфільмів вважають модифікацію, яка забезпечує перекладачеві свободу та творчий підхід в процесі перекладу. Вибір такої трансформації пояснюється тим, що назви мультфільмів рідко мають однозначні еквіваленти в результаті перекладу через узагальнений характер їх змістового наповнення. До того ж, переклад назв мультиплікаційних фільмів є творчим процесом, який вимагає від перекладача розуміння не лише теоретичних, але і практичних аспектів.

Щодо теоретичного обґрунтування, багато вчених у галузі перекладу вважають, що при перекладі назв мультфільмів найчастішими та найдоцільнішими є лексико-семантичні та граматичні трансформації [2].

Беручи до уваги лексико-семантичні трансформації у перекладі назв мультиплікаційних фільмів з англійської мови на українську, можемо зробити висновок, що найпоширенішими є конкретизація, генералізація, смисловий розвиток, антонімічний переклад, додавання та вилучення слів, компенсація.

Прикладом конкретизації є переклад назви мультфільму *“Frozen”* - *“Крижане серце”*. Дослівним перекладом лексеми ‘frozen’ є “крижаний”, але перекладач вдається до прийому конкретизації, щоб зацентувати увагу на сюжеті мультиплікації, відобразивши це у назві. Крім того, англійська назва *“The Incredibles”*, що в перекладі звучить *“Суперсімейка”* стала більш загальною, використовуючи замість “неймовірних”, термін “суперсімейка”, щоб передати ідею фільму більш широко для української аудиторії. Такий переклад виражає загальний концепт мультфільму, а не конкретну англійську назву.

Офіційний український переклад мультфільму *“Shark Tale”*, тобто *“Підводна братва”* ілюструє процес смислового розвитку в перекладі. Дослівний переклад оригінальної назви, який би звучав як “казка/розповідь про акулу/хижака,” не відображає суті вказаного фільму. Після його перегляду стає очевидним, що йдеться про життя акул, що фактично є мафіозі-подібним кланом, і тому перекладач вирішив адаптувати назву за допомогою кримінального

жаргону, чим відобразити цей аспект історії. Ми вважаємо, що така назва є вдалою.

Варто сказати, що прикладом антонімічного перекладу часто вважають переклад назви мультфільму *“Inside Out”*, а саме *“Роздуми всередині”*.

При перекладі назви мультиплікації *“Moana”* перекладач вдається до додавання слів. Таким чином, маємо український варіант назви мультфільму *“Моана: в пошуках волі”*, адже саме додані слова дозволяють представити більше інформації щодо суті мультфільму у назві.

Під час перекладу назви мультфільму *“Garfield: A tail of two kitties”* було пропущено частину слів, офіційно мультфільм було перекладено українською *“Гарфілд”*. Причиною цього вважаємо те, що в оригінальній назві *“a tail of two kitties”* було вкладено певне інформаційне навантаження, алюзію на казку. Знайти відповідний український еквівалент для цієї частини назви виявилось проблематично, тому було обрано більш лаконічний варіант його перекладу.

Прикладом компенсації може бути переклад назви кінофільму *“Mulan”* українською мовою як *“Мулан: Легенда про рятівницю”*. В оригіналі *Mulan* є іменем головної героїні, при дослівному перекладі назва фільму б звучала як *“Мулан”*. Однак, український переклад використовує компенсацію, додаючи пояснення, а саме: легенда про рятівницю, щоб краще передати сюжет фільму, основну ідею про героїзм та врятування.

В результаті аналізу перекладу назв мультфільмів з англійської мови на українську можемо зробити певні висновки, професійний перекладач повинен мати не лише глибокі теоретичні знання, але й правильно і обґрунтовано використовувати різні види трансформацій при перекладі, враховувати особливості жанру мультфільмів, бути ознайомленим із сюжетом мультиплікації, розуміти як культуру країни оригіналу, так і культуру країни, мовою якої фільм перекладається. Крім того, перекладач повинен виявляти творчий підхід під час процесу перекладу, дотримуватись вже встановлених критеріїв, яким має відповідати переклад назви мультфільму.

1. Вострецова В. О. Приходько Ю. До проблеми перекладу назв кіно- та мультфільмів (на матеріалі англійської та української мов). Горлівка: ГДП, 2009. С. 1–2.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2003. 448с.
3. Nord С. Text-Functions in Translation: Titles and Headings as a Case in Point. Target. 1995. P. 261– 284.

Фіщук А.А.

*Науковий керівник : доктор філологічних наук,
професор Єршов В.О.*

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ МЕДІАТЕКСТІВ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

ЗМІ мають важливу роль у функціонуванні суспільства. Діючи як посередники, вони забезпечують спілкування та обмін ідеологіями між людьми. Тож ЗМІ – це один із доступних способів комунікації, що розширюють світогляд.

Актуальність зумовлена тим, що, по-перше, є затребуваність англійської мови в мовному співтоваристві сучасного світу і наявність невирішених теоретичних проблем в області лінгвістичних досліджень медіамови; по-друге, є необхідність лексичного і граматичного аналізу англомовних новин для кращого розуміння тексту і структури мови; по-третє, відсутня єдина класифікація перекладацьких перетворень при перекладі медіатекстів.

Питання лексико-граматичних особливостей перекладу англомовних медіатекстів на українську мову викладено у працях науковців, зокрема В. Карасика, М. Макарова, І. Серебрянської, Р. Ходжа, І. Шевченка, Дж. Юла та інших.